

**MATERIAŁY
V MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

«WSCHODNIA SPÓŁKA – 2009»

07 - 15 września 2009

**Volume 4
Pedagogiczne nauki
Psychologia i
socjologia
Politologija
Filozofia**

Przemysł
Nauka i studia
2009

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Uniwersyteckiego 1, 40-007 Katowice, tel. 71 78 42 300
www.wydawnictwo.us.edu.pl

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Uniwersyteckiego 1, 40-007 Katowice, tel. 71 78 42 300
www.wydawnictwo.us.edu.pl

MATERIAŁY
V MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«WSCHODNIA SPÓŁKA – 2009»

07 - 15 września 2009

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Uniwersyteckiego 1, 40-007 Katowice, tel. 71 78 42 300
www.wydawnictwo.us.edu.pl

Volume 4
Pedagogiczne nauki
Psychologia i socjologia
Politologija
Filozofia

Przemysł
Nauka i studia
2009

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Uniwersyteckiego 1, 40-007 Katowice, tel. 71 78 42 300
www.wydawnictwo.us.edu.pl

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Gómiak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: paha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

Materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Wschodnia spółka - 2009» Volume 4. Pedagogiczne nauki. Psychologia i socjologia. Politologia. Filozofia.: Przemyśl. Nauka i studia - 88 str.

W zbiorze ztrzymają się materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Wschodnia spółka - 2009». 07 - 15 września 2009 roku po sekcjach: Pedagogiczne nauki. Psychologia i socjologia. Politologia. Filozofia.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektyw autorów, 2009

© Nauka i studia, 2009

ческого процесса вуза. В этой связи необходимо скоординировать воспитательные воздействия учебных дисциплин, практики, самовоспитания, досуга, различных форм внеаудиторной воспитательной работы. При этом важно исследовать возможности различных учебных дисциплин в развитии общей и профессиональной культуры будущего специалиста.

Важное значение имеет приобщение студентов к различным формам научно-исследовательской работы и выполнения дипломных работ, так как по творческому характеру вуз и педагогический труд не возможны без организации и проведения научных исследований. Данная форма профессиональной подготовки будущего специалиста формирует у студента установку на то, что важно не только учить, но и учиться. Гуманизация личности предполагает тем самым и культуру самовоспитания и самопроявления в разных, подчас неожиданных и для самого учителя, качествах, чувствах и поступках.

В формировании гуманной личности будущего специалиста важную роль играет самооценка. Самооценка определяет не только отношения личности к себе, но и ее отношение к другим людям, к педагогу, к труду, то есть отношения, имеющие первостепенное значение для формирования личности будущего специалиста.

Тіхонова М.І.

к. психол. н., доцент кафедри психології

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Соціально-політичні та соціально-економічні зміни, що відбуваються в Україні, суттєво впливають на діючу систему освіти. До того ж формуються нові ідеології та практика життєдіяльності сучасної школи як соціально-педагогічної системи, результатом якої є забезпечення сучасної якості освіти на підставі збереження її фундаментальності та відповідності актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства й держави.

Управління є тією рушійною силою, яка націлена на активізацію людини через створення оптимальних умов для прояву та розвитку її творчого потенціалу. Тому керівнику закладу освіти слід орієнтуватися в різноманітності сучасних управлінських ідей, вивчати й успішно застосовувати досягнення науки та перспективного педагогічного досвіду, організовувати творчу діяльність.

Управління школою у сучасних умовах потребує від керівників високої наукової компетентності, великої майстерності і постійного вдосконалення.

Ефективність виконання функціональних обов'язків керівником навчального закладу залежить від рівня його компетентності.

Поняття «компетентність» у психолого-педагогічній літературі остаточно не визначено й у більшості випадків вживається інтуїтивно. На сьогоднішній день не існує однозначного розуміння поняття, структури і видів компетентності (В.О. Кальней, Дж. Равен, В.І. Маслов, М.Ю. Красовицький, А.П. Тряпціцина тощо).

Компетентність походить від латинського слова *competens*, що в перекладі означає належний, здібний. Компетентність – це певна сума знань у особи, що дають змогу їй судити про що-небудь, висловлювати переконливу, авторитетну думку.

У науковій літературі знаходимо різні підходи до визначення поняття «компетентність». На думку російських вчених Е.Зєєра, А.Хуторського компетентність це характеристика самого суб'єкта, що показує рівень володіння знаннями, уміннями і навичками у певній галузі.

Б.Гершунський визнає компетентність професійну як результат розвитку особистості. Будучи категорією динамічною компетентність є наслідком цілеспрямованого впливу післядипломної педагогічної освіти, самоосвіти й розвитку педагогічного професіоналізму на рівні саморозвитку. Вона визначається рівнем власної професійної освіти, досвідом та індивідуальними здібностями людини, її прагненням до неперервної самоосвіти й самовдосконалення, творчим ставленням до справи.

А.Маркова виділяє різні види компетентності: спеціальну, соціальну, особистісну, індивідуальну.

В українській педагогічній науці значний внесок у дослідження компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу зробили Н. Гріщина, В. Маслов.

В.Маслов вважає, що компетентність директора навчального закладу складається з управлінських, педагогічних, комунікативних, діагностичних і дослідницьких компонентів діяльності й визначається рівнем сформованості професійних знань і вмінь, ступенем розвитку професійно значущих особистісних якостей, які необхідні для оптимальної реалізації управлінських функцій щодо досягнення цільових установок.

Усе вищезазначене дозволяє зробити висновок: компетентність є інтегрованою професійною якістю керівника, поєднанням його досвіду, знань, умінь і навичок. У системі якостей, які визначають компетентність, більшого значення набувають інтелектуальні та соціально-психологічні.

За психологічним словником С. Ю. Головіна, «соціально-психологічна компетентність» - це здібність індивіда ефективно взаємодіяти з оточуючими людьми в системі міжособистісних відносин. До її складу входять: вміння орієнтуватися в ситуаціях соціальних; вправність правильно визначити

особливості особистості та емоційний стан інших людей; майстерність вибирати адекватні засоби взаємодії.

До психологічних особливостей компетентного керівника Л.Орбан-Лембрик відносить: здатність бачити перспективи розвитку своєї діяльності; уміння створити ефективну управлінську команду; самостійність і винахідливість у прийнятті управлінських рішень; креативність і здатність до нововведень; динамічність у своїх думках і вчинках.

Серед розмаїття компетентностей визначають:

1) соціальні (пов'язані з оточенням, життям суспільства, соціальною діяльністю особистості);

2) мотиваційні (пов'язані з внутрішньою мотивацією, інтересами, індивідуальним вибором особистості);

3) психологічні (пов'язані зі психологічними знаннями, уміннями та навичками; здатність до самооцінки, самоаналізу, саморозвитку, самоорганізації, самоконтролю);

4) функціональні (пов'язані зі сферою знань, умінням оперувати знаннями).

Все вищезазначене дозволяє зробити висновок щодо сутнісної характеристики поняття «компетентність», яке охоплює наступні компоненти: досвід, професійно значущі знання, уміння й психологічні особистісні якості, які дозволяють ефективно працювати керівником загальноосвітнього навчального закладу. Іншими словами, компетентність є інтегрованою професійною якістю керівника, поєднанням його досвіду, знань, умінь і навичок.

Таким чином, система післядипломної педагогічної освіти має зробити розвиток психологічної компетентності керівників навчальних закладів одним із пріоритетних напрямків, адже від рівня професійної самосвідомості, компетентності залежить впровадження ідей модернізації освіти в кожному конкретному навчальному закладі.

Література:

1. Гершунский Б. Философия образования для XXI века. – М.: Педагогическое общество России, 2002.

2. Гришина И., Чекин И. Развитие информационной культуры руководителей школ в процессе курсового обучения: Образовательная программа и учебное пособие для руководителей образовательных учреждений, методистов, сотрудников органов управления образованием. – С-Пб.: ПГУМП, 2000.

3. Маркова А. Психология профессионализма. – М., 1996.

4. Маслов В.І. Наукові засади визначення змісту підвищення кваліфікації та підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів //Післядипломна освіта в Україні. – 2002. – № 2. – С.63-66.

SPIS

PEDAGOGICZNE NAUKI

PROBLEMU PRZYGOTOWANIA SPECJALISTYW

Татаренко Л.Л., Рося М.Н. Повышение эффективности учебного процесса на стоматологическом факультете	3
Мажитова Л.Х., Тампишева С.Б. Современные технологии обучения в условиях компетентностного подхода	4
Андреев А.А., Ермаков С.В. Некоторые проблемы современной высшей школы	9
Алыкпаньева Л.С. Методические рекомендации по обучению младших школьников математике на основе учета ведущего способа восприятия	12
Антонова Н.А. Значимость математики для алгоритмической подготовки специалистов информационного профиля	15
Семеренська О.В. Організація самостійної роботи студентів під час вивчення іноземної мови у вищій школі	17
Косырева И.И., Шарипова Г.К. Гуманистический подход в профессиональной подготовке будущего учителя физической культуры	19
Тихонова М.І. Формування психологічної компетентності керівника навчального закладу в системі післядипломної освіти	22
Швец С.А. О профильной подготовке кадетов спасателей МЧС в общеобразовательной школе	25

STRATEGICZNE KIERUNKI REFORMOWANIA SYSTEMU WYKSZTAŁCENIA

Андреев А.А., Ермаков С.В. Моделирование системы специальных приемов, применяемых на занятиях с целью увеличения их эффективности. Часть I	30
---	----

NOWOCZESNE METODY NAUCZANIA

Вартанова К.Ю. Вводно-фонологический курс в ракурсе адаптивной системы обучения	33
Савченков А.В. Принципы развития эмоциональной устойчивости будущего педагога	38